

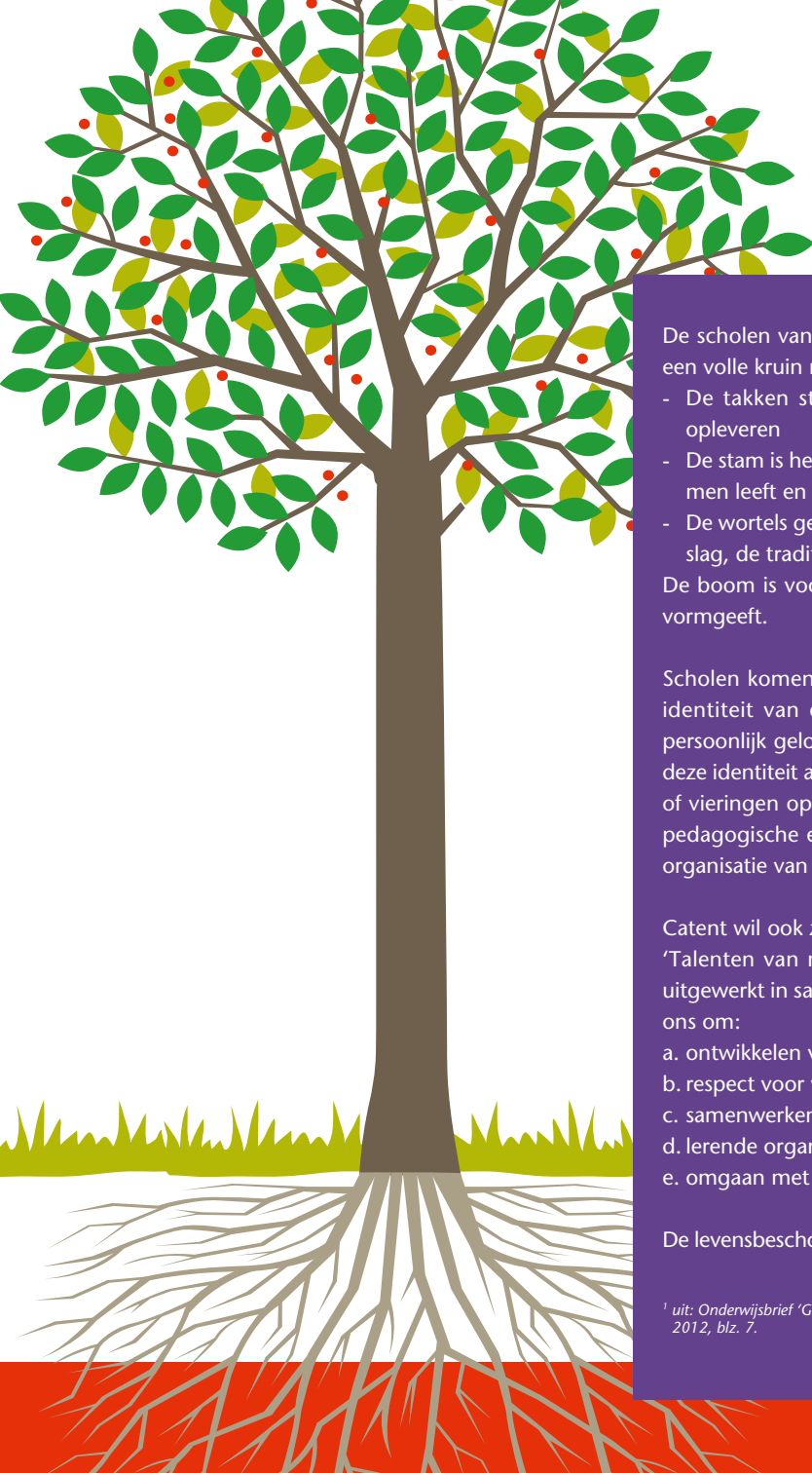
catent

ONTWIKKELEN MET PASSIE



# *Levensbeschouwelijke identiteit van Catent*

***Scholen zijn als bomen  
Leven niet alleen  
Zonder grond en wortels  
Leeft geen school, niet één***



De scholen van Catent - afzonderlijk en gezamenlijk - zijn als een boom: een volle kruin met takken, een dragende stam en sterke wortels.

- De takken staan voor wat zichtbaar is en voor de vruchten die zij opleveren
- De stam is het fundament en vertegenwoordigt de waarden van waaruit men leeft en werkt
- De wortels genereren de voeding waaruit dit alles voortkomt: de grondslag, de traditie en de inspiratie

De boom is voor de scholen van Catent een symbool dat hun identiteit vormgeeft.

Scholen komen tot leven door de mensen die er werken. De katholieke identiteit van een school wordt echter niet alleen bepaald door het persoonlijk geloof van diegenen die bij de school betrokken zijn. Noch is deze identiteit alleen zichtbaar in de lessen godsdienst/levensbeschouwing of vieringen op school. De identiteit van de school krijgt ook vorm door pedagogische en onderwijskundige keuzes die de scholen maken, in de organisatie van de school en in de verhouding school-samenleving.<sup>1</sup>

Catent wil ook zo werken: de belangrijke waarden uit onze visie en missie 'Talenten van mensen waarden-vol ontwikkelen' worden benoemd en uitgewerkt in samenhang met de levensbeschouwelijke identiteit. Het gaat ons om:

- a. ontwikkelen van talenten
- b. respect voor verschillen tussen mensen
- c. samenwerken in een gemeenschap
- d. lerende organisatie zijn
- e. omgaan met (eigen) verantwoordelijkheid

De levensbeschouwelijke identiteit van Catent laat zich als volgt beschrijven.

<sup>1</sup> uit: *Onderwijsbrief 'God is thuis op school': Onderwijsbrief voor het bisdom Groningen-Leeuwarden, 2012, blz. 7.*

# ●●●●● GEÏNSPIREERD ONDERWIJS: WORTELS

Binnen Catent wordt ons handelen geïnspireerd en gestuurd vanuit de katholiekchristelijke traditie.

Daarbij beschouwen we het als wezenlijk voor het mens-zijn dat er een diepere laag in ons leven is, die richting geeft aan ons handelen, en die maakt dat we zin aan het leven zelf ontlenuen.

De katholiekchristelijke traditie zien we als een hoofdwortel, met vier belangrijke vertakkingen.

## 1. Bijbel als inspiratiebron

De Bijbel is - met de verhalen en leefregels - een belangrijke inspiratiebron. Twee Bijbelse begrippen staan voor ons centraal: 'schepping' en 'doortocht'.

Met betrekking tot 'schepping' geldt dat elk mens uniek en belangrijk is. Iedereen mag zijn wie hij of zij is, en hij/zij mag zich - gebruik makend van de talenten die hem/haar zijn gegeven - op een eigen manier manifesteren en uiten. De mens is in oorsprong goed, omdat hij is wat hij is.

'Doortocht' betekent, dat we ons niet alleen richten op de mooie kant van het leven, maar ook aandacht hebben voor minder fraaie zaken in ons leven en in onze samenleving. Het omgaan met verdriet, lijden en tegenslag hoort evenzeer bij het leven. Vanuit de katholiekchristelijke traditie leren we, dat we dit niet moeten ontwijken, maar juist moeten aangaan. We trekken niet om de zee heen, maar gaan er dóór heen.

## 2. De boodschap van Jezus

Jezus' leven en zijn boodschap, zoals we die kennen uit het evangelie, zijn belangrijke Bijbelse wortels die we willen noemen als inspiratiebron, leraar en voorbeeld.

De bevrijdende boodschap van de Bijbel krijgt handen en voeten in de wijze waarop Jezus met mensen omgaat. Hij wil er zijn voor iedereen. Door zijn manier van leven en de verhalen die hij vertelt, worden Bijbelse begrippen als gerechtigheid en naastenliefde zichtbaar in de zin van zorg dragen voor

anderen, het ontwikkelen en vermeerderen van je talenten en van je ondernemend gedrag. God laat zich kennen in Jezus en staat helemaal achter hem. Wat Jezus heeft voorgeleefd is niet meer kapot te krijgen en daarom vertelt het evangelie over de opstanding uit de dood.

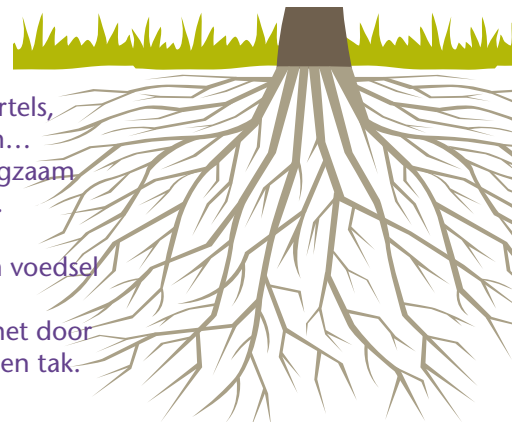
## 3. Katholieke traditie

In twintig eeuwen christendom is het Bijbelse verhaal van Jezus uitgegroeid tot een schat aan tradities zoals feesten, aansprekende verhalen van mensen die leven zoals Jezus (heiligen), gewoontes en tradities, christelijke waarden en normen, symbolen en rituelen, kerkgebouwen en parochieleven, sacramenten en gebed enz. Deze katholieke traditie is voor ons een heel belangrijke wortel.

## 4. Houding en geloof

De houding en het geloof van christenen zijn een voorbeeld voor ons en daarmee een apart te noemen wortel. Het gaat om een houding van geloof, waarin aandacht is voor het diepere, voor God, voor bezinning en gebed. Het gaat ook om de houding t.o.v. mensen: voor het unieke in mensen (zie 'schepping') en hoe je in het leven staat en omgaat met verdriet en tegenslag (zie 'doortocht').

Deze wortels raken ons en die willen we uitwerken in ons onderwijs.



Bomen hebben wortels,  
blad en tak en stam...  
Bomen groeien langzaam  
en hun weg is lang.

Hun wortels vinden voedsel  
in de aarde, sap.  
De stam die geeft het door  
aan vrucht en blad en tak.

# WAARDEN-VOL ONDERWIJS: STAM

Mensen hebben wortels  
in het verleden ver.  
Vinden daar hun oorsprong,  
komen langzaam her.

Mensen geven leven  
aan hun takken door.  
Nieuwe mensen leven:  
zo gaat het steeds maar voort.



Ons pedagogisch-didactisch handelen krijgt meer gestalte door een 'waarden-volle' inzet in het dagelijkse werk, vanuit enkele wezenlijke waarden. We werken op alle niveaus vanuit een steeds voortdurende oriëntatie op waarden die gevonden worden in de katholiekchristelijke traditie.

## 1. Vanuit relationele waarden

Drie belangrijke (Bijbelse) waarden in de relaties tussen mensen willen we met name noemen:

- Naasteliefde, waaruit verbondenheid en saamhorigheid spreekt en belangstelling en aandacht voor elkaar, maar ook geborgenheid en veiligheid bieden aan elkaar, wat begint met vergeving en nieuwe kansen bieden.
- Dienstbaarheid, wat concreet wordt in behulpzaamheid, betrokkenheid en zorgzaamheid en waarbij zeker ook het opkomen voor de zwakkere en de solidariteit genoemd mogen worden.
- Respect; respectvol omgaan met elkaar en openstaan voor elkaar met eerbied voor ieders eigenheid.

## 2. Vanuit spirituele waarden

Spirituele waarden vertellen over datgene wat je belangrijk vindt in de relatie met jezelf of met het hogere. Twee spirituele waarden staan voor ons centraal:

- Vertrouwen, in jezelf, in elkaar en in God: ieder mens is uniek en we mogen onszelf en de ander het vertrouwen geven dat je jezelf mag zijn, vanuit een vertrouwen dat God ieder mens uniek geschapen heeft, met eigen talenten, creativiteit en mogelijkheden. Vertrouwen schenken biedt een sfeer van veiligheid.
- Verwondering en bewondering; de wereld en de mensen beschouwen vanuit verwondering en anders kijken door bewondering, openheid en eerbied voor alles om ons heen hangen daarmee samen. Het kan leiden tot een vreugdevolle, blij en dankbare houding voor wat er allemaal is voor ons.

## 3. Vanuit cognitieve waarden

Wat waardevol is blijkt uit alles waar kennis over verzameld en overgedragen wordt.

Drie cognitieve waarden willen we noemen:

- Katholieke traditie; weet hebben van en inzicht hebben in de overtuigingen en verhalen, riten, feesten, symbolen, normen en gebruiken van onze cultuur.
- Verantwoordelijkheid; verantwoordelijkheid ontwikkelen, zoeken naar waarheid en ernaar handelen, werken aan zelfstandigheid, deskundigheid, professionaliteit en kwaliteit.
- Levensthema's; levensthema's en levensvragen kunnen onderscheiden en hanteren.

In ons handelen vanuit deze waarden houden we rekening met de geest van de tijd, van de populatie en met het gegeven dat samenwerking met anderen gezocht wordt in de zoektocht naar antwoorden op (levens)vragen.

# ●●●●●●●● KATHOLIEKCHRISTELIJKE ONDERWIJSPRAKTIJK: TAKKEN

De takken van de boom beschrijven wat er allemaal gebeurt en te zien is in de school, waarbij m.n. duidelijk wordt hoe de katholiekchristelijke wortels doorstromen. Voor de takken van de boom, de concrete uitwerking van de katholiekchristelijke identiteit in onze scholen, hanteren we de vierdeling vieren, leren, dienen, gemeenschapsvorming.<sup>2</sup>

Met deze vierdeling kan een school vertellen over:

1. Vieren: hoe er gevierd wordt,
2. Leren: wat er geleerd wordt,
3. Zorgen: waar zorg voor gedragen wordt en
4. Gemeenschap vormen: hoe en met wie een band opgebouwd wordt

Elke school beschrijft de keuzes die op deze terreinen gemaakt worden en kan hiermee het verhaal van de katholiek-christelijke identiteit van de school vertellen.



Bomen kunnen nooit  
zonder grond bestaan.  
Raken ze ontworteld  
is het snel met hen gedaan.

Mensen zijn als bomen.  
Leven niet alleen.  
Zonder grond en wortels.  
Leeft geen mens, niet één.

<sup>2</sup> uit "Beziel en zelfbewust": Beleidsnota met het oog op een nieuwe dynamiek en een gedeelde visie in het katholiek onderwijs, Nederlandse Bisschoppenconferentie, 2002, blz. 21-31

# catent

ONTWIKKELEN MET PASSIE



## ●●●●● COLOFON

### Verantwoordelijk namens Catent

Werkgroep identiteit  
februari 2013

### Hoe kunt u ons vinden?

Catent  
Postbus 290  
8000 AG Zwolle  
t: 088 850 86 80  
e: [info@catent.nl](mailto:info@catent.nl)  
i: [www.catent.nl](http://www.catent.nl)  
bezoekadres:  
Rechterland 1  
8024 AH Zwolle

